

Atskatoties uz Torņu cīņām 2022

Sagatavoja ELĪNA GULBE,
elina.gulbe@lob.lv

2022. gads bija Torņu cīņu 20 gadu jubilejas gads. Sacensības notika 17. reizi, piedaloties 16 komandām ar 63 dalībniekiem. Pasākumu organizēja Latvijas Ornitoloģijas biedrība (koordinatori – Agnis Bušs un Andris Dekants). Paldies atbalstītājiem – Sabiedrības integrācijas fondam, Kultūras ministrijai, Pavāru mājai Līgatnē, SIA “Jāņa sēta”, SIA “Motacilla”, “Swarovski Optik”, maizes ceptuvei “Lāči”, putnu māju ražotnei “Simbaro”, Martai Gotlibai un Dabas aizsardzības pārvaldei.

Neiespējamā misija

Divus gadus pēc kārtas Torņu cīņas bija izpalikušas ar Covid-19 pandēmiju saistīto ierobežojumu dēļ, tāpēc bija liels prieks par pasākuma atjaunošanu. Tomēr izaicinājumu sagādāja laikapstākļi 21.–22. maijā – tie gandrīz visur bija vienlīdz slikti un lika dalībniekiem meklēt labākās stratēģijas neiespējamajai misijai līdzīgos apstākļos.

Torņu izloze notika 19. maija vakarā attālināti, kad vēl bija cerības, ka laikapstākļi varbūt vērsīsies mazliet labāki, nekā solīts. Lielākā daļa komandu rēķinājās ar laika prognozi un centās torņos ierasties un sacensību 24 stundu atskaiti uzsākt pēc iespējas vēlāk, lai vairāk sacensību laika iekristu svētdienas rītā, kad bija prognozēts labāks laiks. Tomēr komandām, kuras izlozēja tālos torņus, bija jāņem vērā, ka pārāk vilcināties arī nevar, jo pēc sacensību beigām vēl jāpaspēj uz Torņu cīņu noslēguma pasākumu Pavāru mājā Līgatnē. Galu galā, vairākums komandu sacensības sāka sestdien ap plkst. 9.00–10.00. Sacensības sākot, laiks drīz strauji pasliktinājās, sāka līt vispirms mazliet, tad – stipri, un vairāku stundu laikā sarakstus

Foto: Pauls Vasks

Torņu cīņu uzvarētāji četru stundu sacensībās Tautas klasē – komanda “Eko knābji”. No kreisās: Pauls Vasks, Tatjana Ignatoviča, Līga Krastiņa un Anita Strazdiņa. (Komandas nosaukums “Eko knābji” radies, kad komanda pirmo reizi šādā sastāvā piedalījās “Rīgas putnu cīņā 2020”, toreiz pārvietojoties tikai ar kājām un sabiedrisko transportu.)

nepapildināja neviena suga. Svētdienas rīts atausa jau skaidrāks, toties bija sacēlies vējš, kas savukārt neļāva sadzirdēt putnu balsis. Dalībnieku izturības robežas pārbaudīja daudzi kaitinoši sikumi – ūdens okulāros, ūdens sacensību veidlapās, ūdens salātu bļodās. Lielākā daļa komandu vissliktākajos laikapstākļos patvērās mašīnās un gaidīja laika uzlabošanos. Dažas komandas sacensībām sagatavojās, pievēršot uzmanību ērtību nodrošināšanai. Varbūt vislaimīgākā komanda bija tā, kas pilnā sastāvā veica pārbraucienu uz Vizbuļu krogu Bērciemā, lai godam nosvinētu komandas biedra dzimšanas dienu. Par spīti grūtībām, komandu reģistrētaisugu skaits kopumā nebija mazāks kā citus gadus daudz labākos apstākļos.

Sacensības Tautas klasē

Sacensības mazliet vieglākas bija piecām komandām, kuras startēja

Tautas klasē, putnu vērošanā sacenšoties četru stundu periodā. Vairākas Tautas klases komandas izveidojās, apvienojoties dalībniekiem, kuri pirmoreiz īsti iepazinās sacensību laikā. Varam tikai novēlēt, lai Torņu cīņas izrādās labs pagrieziena punkts gan interesē par putniem, gan draudzībā un sadarbībā! Tautas klasē uzvarēja komanda **“Eko knābji”** (Tatjana Ignatoviča, Pauls Vasks, Līga Krastiņa un Anita Strazdiņa), kas Rīgā no Daugavgrīvas torņa novēroja 50 sugas, sacensības sākot visagrāk no visām Tautas klases komandām – plkst. 4.48. Torņu cīņās līdz šim novērota likumsakarība, ka komandas, kuras uzvar Tautas klasē, nākamajā gadā startē jau pieredzējušo komandu sacensībās. To arī novēlam!

Pirmo reizi sacensībās tika iekļauts 2021. gadā uzbūvētais tornis maizes ceptuves “Lāči” teritorijā. Tas tika izlozēts komandām, kuras sacentās Tautas klases kategorijā.

Foto: Zane Gradiņšrova

Torņa debija – pirmo reizi Torņu cīņās tika izlozēts jaunais Lāču tornis pie Babītes ezera, to pirmā izmēģināja komanda “Svilpastes” sacensībās Tautas klasē.

Karīna Janova (“Svilpastes”): “Tornis ir burvīgs, ar skaisto Swarovski teleskopu varējām tālu redzēt un pētīt visu Babītes ezeru. Man mūsu rezultāts šķita nepārspējams, 45 sugas man likās ļoti daudz, jo mēs visas četras stundas visu laiku skatījāmies un skaitījām, skaitījām. Ļoti priecājāmies par somzīlīti, atradām ne tikai pašu zīlīti, bet arī mājiņu kokā, tas bija tāds jauks mirklis. Visu laiku fonā dziedāja mazais svilpis, tas bija tik skaisti, jo dažas no mums viņu dzirdēja pirmoreiz. Tornis ir ļoti labs – ir ezers, ap torni ir applūdušas pļavas, kur bija tilbītes un ūdensvistiņa, savukārt Lāču ceptuves pusē – lauku saimniecība ar zirgiem, tā ka, pagriežoties uz to pusi, redzami jauni putni.”

Sātiņu tornis – migla un gārgales

Trešo vietu pieredzējušo komandu sacensībās ieguva komanda **“Saldus & Co”** (Ainars Mankus, Jānis Jansons, Sandris Rabkevičs un Māris Jaunzemis), kas Sātiņu diķu tornī novēroja 91 sugu jeb par 10 sugām vairāk par torņa vidējo rādītāju. Ainars Mankus: “Pie mums varbūt mazliet mazāk lija – pirmās dienas pusdienlaikā vēl lietus īsti nebija, sākas tikai vakarā, un arī tad tas lietus bija tikai tāda migliņa. Mūsu tornim bija tikai divi apmek-

lētāji, un tiem pašiem iznāca ļoti garš gājiens. Jau ilgi pirms tikšanās redzējām viņus ejam pa Lieknas diķu dambi. Tornī pāri diķim ieraudzījuši, viņi devās šurp, bet, kad atdūrās pret grāvi, nācās iet atpakaļ vēlreiz visu ceļu apkārt diķim. Tā viņi ceļā uz torni nostaigāja kādus 4–5 km un tomēr atnāca pie mums – priecīgi, šortos, pa lietus migliņu. Mēs viņiem pamatīgi izrādījām putnus, – pēc tāda gājiena viņi to bija pelnījuši! Bija ļoti jauki, ka vismaz kāds atnāca pie mums. No putnu novērojumiem mums pašiem vispatīkamākais bija melnkakla gārgale. Pirmo melnkakla gārgali redzējām lidojam tālumā, visa komanda pat nepaguvām “piefiksēt”. Bet vēlāk viena gārgale lēnām nopeldēja gar dambi lejā pie paša torņa. Azartiski putnu fotografētāji būdami, tikko gārgale ienira, tūlīt bijām guļus un gatavi fotografēt, bet viņa iznirst divu metru attālumā no dambja, tā ka vairs nevar saprast, kā viņu dabūt kadrā! Vēl varētu diskutēt, vai interesantāks tomēr nebija lielgalvja novērojums, bet lielgalvis jau Sātiņu diķos ir “standarta lieta”!”

Engures ezera ziemeļu tornis – meteoroloģija, ērtības un ūpis

Otro vietu ieguva komanda **“Himantopus fārmklubs”** (Ilze Bojāre, Andris Klepers, Ieva Mārdega un Mārcis Tīrums), Engures ezera ziemeļu tornī novērojot 98 sugas (+19). Andris Klepers: “Izlozējuši torni, kas atradās pietiekami tālu no Vidzemes, devāmies ceļā jau iepriekšējā vakarā

un nakšņojām viesu namā Bērzcimē ar domu, ka līdz pēdējam skatīsimies ne tikai hokeju, bet arī laika prognozi un tad arī sapratīsim, ko darīt, – vai koncentrēsimies uz pirmo vai tomēr otro ritu. Tā kā mūsu komandā ir profesionāls meteorologs, nebija jāšaubās, ka viņa teiktais jāņem vērā! Un Mārcis teica – jā, īstās būs pēdējās piecas stundas. Bet, tā kā mēs jau bijām tiktāl atbraukuši, pagulējām mazliet ilgāk ritu un tad jau ieradāmies tornī. Uz vietas sapratām, ka Engures ezera ziemeļu tornis ir nu jau ļoti labā novietojumā. Senāk šeit bija tikai viena laivu bāze un tornis, bet pēdējos gados jau saradies tāds skrajciems ar dažām atpūtas mājām un jaunu ostiņu. Kopā ar vietējiem te dzīvoja zosis un starp siltumnīcām staigāja dzērve. Tomēr rietumpusē sastādīta bērzu rinda, tāpēc to, kas Krievragciema pusē, mēs tā īsti neredzējām. Mēs gan mēģinājām ar zāģīti dažas meijas “iegūt” tornim, bet, kad sākās papīrmalkas izmērs, metām mieru.

Drīz bija skaidrs, ka lietus ir tieši tik, cik prognozēs solīts. Tomēr vienā brīdī ezers uz divām stundām “pavērās valā”, un tad pēkšņi šķita – cik daudz putnu! Kad ap plkst. 18.00 turpat tornī pabeidzām celt telti, sugu skaits mums bija “uz nullēm” (sakrita ar torņa vidējo rādījumu).

Guļot teltī, vispirms dzirdējām sloku pārlidojam pāri. Mums bija uzlikti modinātāji divos dažādos laikos, lai vēl saklausītos naktsputnus, bet laikā, kad nebija uzlikts modinātājs, mūs pamodināja ūpis. Un ūpis kļiedza daudz. Novērojumus atsākām plkst. 4.00, un rīts bija izcils – vismaz tādā ziņā, ka

Foto: Ainars Mankus / ainars.net

Melnkakla gārgale *Gavia arctica* pie Sātiņu torņa.

Foto: Edgars Smislovs

Ļoti salijusi Torņu ciņu diennakts sacensību uzvarētāju komanda “Ar mums atkal runā kaijas” Mērsraga plavas tornī. No kreisās: Edgars Smislovs, Andris Dekants, Miks Stūrītis un Dana Heiberga.

bija gaišs un ļoti daudz putnu. Varējām pat saskatīt komandu ornitoloģijas bāzes tornī, tā ka apstiprinām, ka tur bijāt! Dažas sugas redzējām līdzīgi kaimiņiem, bet interesantākajam novērojumam aiz cieņas nominēsim ūpi – ūpim vienmēr cieņa jāizrāda! Mums pašiem interesanti bija tas, ka pirmo reizi dzirdējām brūnkakla gārgales dziesmu, pie tam pāris reizes pēc kārtas, un vēlāk vairākas brūnkakla gārgales – septiņas – arī nolidoja garām tornim. Tas mums bija kas jauns un sajūtām nebijis.

Apmeklētāju bija maz, kopā kādi seši. Tomēr viena vietējo komanda tiešām bija gatavojušies, šo to par putniem zināja un stāstīja par pupuķi. Uzradās vēl arī kādi 10 maksšķernieki, bet tie, protams, darīja to, kas viņiem jādara. Kopumā – pie Engures ezera ir labi, vide arvien uzlabojas, īpaši ornitoloģijas bāzes torņa krastā. Ziemeļu tornī “zaudējām uz bridējputniem” – tā arī neuzradās ne upes tilbīte, ne meža tilbīte. Tautas klases komanda (“Pirmā reize” ornitoloģijas bāzes tornī) stāstīja par zivjērgli – kas tas? Brūnā čakste – nezinām! Lauku cīrulis – neesam redzējuši! Mums trūka ļoti daudz tādu parastu sugu, bet tā jau arī ir zināma Torņu ciņu “klasika”. Toties dabūjām tornim kādas septiņas jaunas sugas. Tā ka kopumā esam priecīgi. Bet šis ir arī pirmās Torņu ciņas, kad esam tik labi izgulējušies. Kamēr ārā plosījās stihija, mums teltī bija normāli, mēs gulējām un klausījāmies ūpi.”

Mērsraga plavas tornis – vējš, šņibīši un sulla

2022. gada Torņu ciņas uzvarēja komanda “Ar mums atkal runā kaijas” (Dana Heiberga, Miks Stūrītis, Edgars Smislovs un Andris Dekants), no Mērsraga plavas torņa novērojot 101 sugu (+29).

Andris Dekants: “Sākums mums bija laikam tāds pats kā pārējiem – lietūs, lietūs, lietūs. Sākām plkst. 10.00, bet lietus nāca vāliem, un bija tāda migla, ka redzēt nevarēja gandrīz neko. Bet tad kādā brīdī pēkšņi noskaidrojās – un tu redzi! Mūsu stratēģija bija maksimāli skatīties jūru, jo pa lietu un miglu neko no meža, protams, ne dzird, ne redz. Tā rīkojāmies no paša sākuma, un kādā brīdī pirmajā dienā jau bijām “plusos” (salīdzinot ar torņa vidējo rādītāju). Ap trijiem–četriem sākās briesmīgs laiks, vēlāk uz vakaru tas kļuva tiešām briesmīgs, un tad maz sugu nāca klāt.

Putnu vērošanu atsākām no rīta pirms 4.00, un laikapstākļi bija perfekti. Pēc iepriekšējā vakara ciklona pa visu piekrasti zemē bija simtiem bridējputnu, tur varēja “atlasīt” gandrīz visu. Nedabūjām trulīti un retās sugas – likšņibīti, dūņšņibīti, bet pārējie visi bija (parastais, gaišais, lielais un Temminka šņibītis, akmeņtārtiņš u. c.). Toties ilgi nācās gaidīt, līdz “atrādīsies” plavu sugas, dziedās vai pārlidos plavu čipste. Rīts pagāja grūtā darbā, mums visiem ar teleskopiem un binokļiem cenšo-

ties no attālā meža “izvilkt” parastās sugas, jo bija tik vējains, ka putnus dzirdēt nevarēja. Daudzi putni parādījās tikai uz īsu mirkli – kā punktiņš aizlido dzeltenā stērste vai vālodze, un, ja visi nepaspēj to ieraudzīt, tad – viss... Grūti “nāca” kauķi, tos nācās meklēt pa krūmiem. Arī citi putni bija manāmi tikai uz mirkli – vienreiz klusām pārlido baltais stārķis, baltvaigu zosis, atlido, nosēžas un drīz kaut kur pazūd lietuvainis, tāpat jūras ķīvīte. Kopumā reģistrējām 107 sugas, bet sešas no tām (tumšo tilbīti, īsastes klijkaiju, melno zīriņu, dārza kauķi, cekulzīlīti un zilzīlīti) redzēja mazāk par trim komandas dalībniekiem, tāpēc mūsu kopējā sarakstā to nav. Mūsu interesantākais novērojums? Pieredzes bagātais Edgars atkārtoja to pašu “triku”, ko šogad agrāk bija jau vienreiz izdarījis. Mēs visi skatījāmies uz mežu un “lasījām laukā” visādus nesadzirdamos kauķus un mušķērājus, kas tur parādījās. Edgars pagrieza teleskopu – nu, vajag bišķīt arī jūru varbūt paskatīties! Lai arī tobrīd mums viss iespējamais no jūras jau it kā bija “savākts”. Simtiem jūras kraukļu lidoja ārā no ezera, un tad Edgaram kārtējā jūras kraukļu bariņā pa vidu parādījās arī viena ziemeļu sulla. Arī ar binokli tā bija viegli saskatāma. Mērsraga plavas tornis ir tiešām labs un ļoti interesants!”

Interesantākie novērojumi

Katrai komandai bija jānominē viens novērojums sacensību interesantākā novērojuma kategorijai. Interesanti novērojumi bija visām komandām visos torņos, bet bieži vislielāko prieku sagādāja parastu sugu novērojumi.

Mareks Kilups (“Himantopus himantopus” Kaņiera tornī): “Mums ļoti patika lielie dumpji. Ivars (Brediks) teica – visā līdzšinējā dzīvē viņš neesot redzējis tik daudz lidojošu lielo dumpju, – turklāt viņš to sacīja vēl tad, kad dumpji bija veikuši tikai apmēram pirmo trešdaļu no saviem daudzajiem, neskaitāmajiem lidojumiem. Viņi arī stāvēja plāvā, stāvēja uz niedrēm... Redzējām vairākas melnkakla gārgales gan lidojumā, gan uz ūdens. Par labāko atzinām...

nu, protams, lielgalvi, lai gan – visi jau zina, ka Kaņieri lielgalvi ir. Mēs redzējām piecus putnus vienlaicīgi.”

Ieva Pommere (“Visi putni labi” Kuivižu tornī): “Torņa sugu sarakstā ievērojām, ka mūsu tornī nav tikusi novērota meža pūce. Mums ar otru Ievu (Vavilovu) kā pūču monitoringa veicējam tas bija pārsteigums – kā var būt, ka nav! Gulēt ejot, aiztaisījām acis, un pēc 10 minūtēm – hūhūhū! – mums bija meža pūce, jauna suga Kuivižu tornī!”

No rīta priecājāmies par sugu, kuru dziedam mēs visi esam dzirdējuši, – mums ļoti tuvu kokā pielidoja un pēc tam gar torni nolidoja dzegūžu mātīte – fantastiski skaista, brūna, saullēkta krāsā.

Mums pašiem foršākais novērojums bija purva pūce, kas palidoja garām tornim, ilgi skatījāmies tai pakaļ. Un tad pusstundu pirms mājās došanās mums no torņa jumta “nogāzās” meža pīle ar 10 pilēniem! Visu ģimeni “pavadījām” ar teleskopiem līdz ūdenim un tad jau sākām taisīties uz prom braukšanu.”

Balsojumam tika nominēti ziemeļu sūla, ūpis un meža pīle ar pilēniem. Par interesantāko novērojumu pēc sacensību dalībnieku balsojuma tika atzīts komandas “Ar mums atkal runā kaijas” ziemeļu sūlas novērojums no Mērsraga pļavas torņa.

Draudzīgie torņi

Arī 2022. gadā nemainīga saglabājas tradīcija, ka visvairāk apmeklēts tiek Kaņiera tornis. Draudzīgākās komandas balvu saņēma komanda “Himantopus himantopus”, kas Kaņiera tornī uzņēma 60 apmeklētājus.

Mareks Kilups (“Himantopus himantopus”): “Ja jau par to saņemam balvu, mazliet jāpastāsta par viesiem. Īpaši gribam atzīmēt divus kungus, kas pie mums ieradās plkst. 2.50 nakts, konstatējot, ka tornī divi gul, bet viens negul (vēl viens no komandas gulēja mašīnā). Sekoja neliela saruna. Viesi acīmredzot bija gaidījuši, ka tornī neviena nebūs, katrā ziņā viņi bija varbūt nedaudz vilušies. Tomēr svarīgākais viņu uzdots jautājums

Rezultāti

Diennakts sacensības			
1. “Ar mums atkal runā kaijas” (Andris Dekants, Dana Heibergera, Edgars Smislovs, Miks Stūritis)	Mērsraga pļavas tornis (72)*	101	+29
2. “Himantopus fārmklubs” (Ilze Bojāre, Andris Klepers, Ieva Mārdega, Mārcis Tirums)	Engures ezera ziemeļu tornis (79)	98	+19
3. “Saldus & Co” (Jānis Jansons, Māris Jaunzemis, Ainars Mankus, Sandris Rabkevičs)	Sātiņu tornis (81)	91	+10
4. “Kurzemes putni” (Liena Kukaine, Uģis Piterāns, Ritvars Rekmanis, Kristaps Vilks)	Mērsraga bākas tornis (78)	87	+9
5. “Himantopus himantopus” (Ivars Brediks, Pēteris Daknis, Mareks Kilups, Jānis Ukass)	Kaņiera tornis (79)	84	+5
6. “Kauķiši” (Margarita Baltā, Paula Zariņa, Jānis Zariņš)	Burtņieka polderu tornis (82)	77	–5
7. “Visi putni labi” (Māra Brigmane, Ieva Pommere, Kārlis Lauris Tohters, Ieva Vavilova)	Kuivižu tornis (91)	84	–7
8. “Pupuķotājas” (Baiba Kaškina, Sandra Platniece, Anta Saleniece, Ieva Segliņa)	Lubāna dienvidu dambja tornis (79)	68	–11
9. “Naktsputni” (Ēriks Dreibants, Edgars Lediņš, Māris Smiltņieks, Ēriks Tempelfelds)	Dvietes austrumu tornis (85)	72	–13**
10. “Spectatores Avem” (Inese Grinberga, Andris Grinbergs, Vita Simane, Raimonds Simanis)	Dvietes rietumu tornis (88)	75	–13**
11. “Zaļknābji” (Gaidis Grandāns, Mārtiņš Platācis, Ainārs Valdovskis, Miķelis Zalāns)	Kaltenes tornis (75)	43	–32
Tautas klase – 4 stundu sacensības			
1. “Eko knābji” (Tatjana Ignatoviča, Līga Krastiņa, Anita Strazdiņa, Pauls Vasks)	Daugavgrīvas tornis	50	
2. “Pirmā reize” (Aleksandrs Borzenko, Imants Krūze, Sabine Mingazutdinova, Zinta Zviedre)	Engures ezera ornitoloģiskās bāzes tornis	46	
3. “Svilpastes” (Zane Dāvidsone, Zane Gradinārova, Karīna Janova, Ēva Krēsla)	Babītes ezera Lāču tornis	45	
4. “APA / Anonimo putnotāju apvienība” (Līga Inkēna, Ieva Ozolniece, Zane Siliņa, Margarita Vandāne)	Slokas ezera tornis	40	
5. “Čivulji” (Ilze Pevko, Ieva Rožlāpa, Inese Zepa)	Ķengaraga tornis	39	

* Torņa vidējais rādītājs – katrā tornī Torņu cīņās reģistrētais vidējais sugu skaits kopš 2005. gada. Diennakts sacensībās uzvarētāju nosaka nevis pēc kopējā reģistrēto sugu skaita, bet pēc lielākā reģistrēto sugu skaita salīdzinājumā ar torņa līdzšinējo vidējo rādītāju.

** Vienāda rezultāta gadījumā augstāku vietu iegūst komanda, kura pēdējo sugu novērojusi agrāk attiecībā pret sacensību beigu laiku.

bija – kurš to visu izdomāja??? Tajā brīdī pamodās Ivars un atbildēja – cilvēks! Nu, protams, tas varēja būt tikai cilvēks, bet – labs jautājums! Jo ceļš, ko lielākā daļa komandu šajās diennakti ilgajās sacensībās mēroja, nebija vieglākais. Tā ka, tiešām, – kurš to izdomāja!”

Baiba Kaškina (“Pupuķotājas”): “Šajos laikapstākļos vispār necerējām, ka kāds ieradīsies. Tomēr atnāca divas vietējās putnu vērotājas – māte ar meitu, kuras īpaši nāca satikt Torņu cīņu komandu, kas bija nokļuvusi Lubāna dienvidu dambja tornī. Meita bija izcepusi šokolādes kūksniņas, ko mums atveda kastītē ar rožu ziedlapām. Viņas teica, ka neko daudz par putniem nezinot, bet vienlaikus stāstīja par šajā apkārtnē novērotiem rubeņiem un melnajiem stārķiem! Tā ka mums bija ļoti jauki viesi.”

2023. gada Torņu cīņas notiks jau drīz – 20.–21. maijā.

Summary

Looking back to the Battle of Towers 2022 /Elina Gulbe/

On 21–22 May 2022 the 17th Battle of Towers was organised by the LOB after an interval of two years when the event was not held due to Covid-19 restrictions. The birdwatching competition was fought by 16 teams with 63 participants in total. 11 teams of experienced birders competed in the main 24-hour event, and five other teams competed in a four-hour event for beginners. Despite the rainy and windy weather, the species lists produced by the competitors were quite impressive. The team called “Ar mums atkal runā kaijas” won the main 24-hour contest with 101 species sighted or heard from the birdwatching tower at the Mērsrags seaside meadows (+29 compared with the previous average score of the respective tower). This team also received the prize for the best observation, the Northern Gannet *Morus bassanus*.

